

А куди ви їх подінете? Ми звернулися до асоціації «Зелений світ» – вони прислали транспорт і прийняли батареї для вилучення з утилізації. З досвіду Європи – там ще з 90-х рр. 20 ст. на законодавчому рівні діє принцип відповідальності виробників батареї. Саме вони відповідають за утилізацію батареї після використання. А торгівельні мережі, які продають ці товари, відповідають за збір відпрацьованої продукції, роблять повернення використаних батареї економічно привабливим і обов'язковим. Таким чином, потрібно використати досвід Європи, тобто: вимагати від уряду прийняти аналогічні законопроекти і гарантувати їх виконання.

Отже, що акцію можна зарахувати до процесу сортування викидів. Не треба сподіватися, що повернення батареї на утилізацію буде стовідсотковим. Це буде залежати від організації заходів. Але до цього можна долати все населення, включаючи школярів. Треба лише надати інформацію. Але основне – необхідність примусити всі органи працювати на користь країни і українців: Міністерство екології та природних ресурсів, екологічний прокуратуру, митників, реалізаторів, тобто всю піраміду держслужбовців, які повинні захищати територію України і її промисел від отруйних речовин, які містяться в батареях.

Вважаємо, що подальшим кроком у впровадженні сортування має бути вилучення з викидів полімерів та скла. У процентному відношенні пластмас становить приблизно 40–70% та скла близько 10%. Отже, якщо вилучити ці склади, то обсяг сміття для вивезення на звалища зменшиться більше ніж удвічі. Але треба відповісти на запитання:

- 1) Хто буде сортувати?
- 2) Куди подіти відокремлені фракції?

Насамперед треба скористатися досвідом Європи, де до сортування сміття залучені всі громадяни. Впровадження цієї системи спочатку було примусовим – за допомогою законодавчих актів, штрафів тощо, потім впроваджено економічну зацікавленість – сортуєш сміття – менше сплачуєш за його вивезення.

В Україні можна отримати про сортування викидів і приймання пластику та

глювання (закони, стандарти, ліцензування, планування землекористування), а також комунікативні методи (інформаційна населення, екологічне виховання, взаємодія з населенням через громадські організації). Створення цієї системи потребувало великих коштів, але тепер вона успішно працює. В той же час не можна ідеалізувати ставлення розвинувтих країн до довкілля. Так, на власних територіях вони досягли значних успіхів. Але не можна не помічати, що найбільші підприємства ці країни намагаються розмістити на територіях інших країн. Навіть біля перлини Херсонщини – Асканії-Нової німці намагаються арендувати 20 га під звалище для сміття. Екологічна промисловість не дала цього зробити, але треба не втрачати пильності.

Розуміючи важливість сортування сміття, а також необхідність включення в цей процес найширших верств населення, ми звернули увагу на найнебезпечнішу частину викидів – електронні відходи, серед яких – елементи живлення, або батареї. Підраховано, що одна пальчикова батарея здатна забруднити 20 м³ ґрунту або 400 л води такими отруйними компонентами як Hg, Cd, Zn, Pb, Mn та ін.

В Україні протягом року завозять 277 млн батареї. Легко підрахувати, яку площу ґрунту можуть вони отруїти, тому що в Україні немає жодного підприємства для утилізації цих викидів. Ми, українці, на всіх рівнях проголошуємо, що найбільшим багатством держави є наші родючі ґрунти. Але на забруднених зазначеними токсинами ґрунтах не виростити екологічно чистих зернових та овочевих культур. Це загрожуватиме Україні незліченними збитками. Однак у нас і досі немає жодного законодавчого документа, що регламентує збір цього токсичного компонента викидів.

У батарах містах України до збору батареї долучилися місцеві волонтери-екологи. На початку 2014 року наші студенти-хіміки та екологи розробили планкати «Стоп, батареї!», «Захисти моє землі України від отруєння!» і разом з пластиківими контейнерами (бутилі з місткістю 5 л) рознесли по школах Херсон та Херсонської області. За місяць зібрали близько 150 кг батареї. В акції із залученням брали участь школярі, вчителі та мешканці. Всі запитували: